

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

1. **Назив квалификације:** Техничар ваздушног саобраћаја
2. **Сектор - подручје рада:** Саобраћај
3. **Ниво квалификације:** IV
4. **Сврха квалификације:** Комерцијална и техничка припрема лета, прихват и отпрема ваздухоплова, путника и ствари
5. **Начин стицања квалификације:**
Квалификација се стиче након успешно завршеног процеса образовања у средњој стручној школи.
6. **Трајање образовања:**
Програм средњег стручног образовања за стицање квалификације траје четири године.
7. **Начин провере:**
Достигнутост исхода програма средњег стручног образовања се проверава на матурском испиту који спроводи средња школа.
8. **Заснованост квалификације:**
Квалификација се заснива на опису рада, циљевима стручног образовања и исходима стручног образовања.
Права, обавезе и дужности Техничара ваздушног саобраћаја садржани су у документу ICAO ANNEX 14 и ICAO doc.9476 (AN/927) и Закону о ваздушном саобраћају.

7.1 Опис рада

Дужности - стручне компетенције:

- Обављање диспечерских послова у вези са ваздушним саобраћајем.
- Контрола опслуживања ваздухоплова, путника и ствари.
- Контрола оптерећења ваздухоплова
- Опслуживање путника на ваздухопловном пристаништу

Дужности - стручне компетенције	Задаци - јединице компетенција
Обављање диспечерских послова у вези са ваздушним саобраћајем	- Координирање ваздушног саобраћаја по пристанишној платформи - Праћење кретања возила за прихват и отпрему на аеродромским површинама - Одређивање паркинг позиција према типу ваздухоплова - Координација рада са службом контроле летења - Слање порука у ваздушном саобраћају - Вођење евиденције о ваздушном саобраћају - Читање, попуњавање и разумевање документације и процедура на енглеском језику - Службено комуницирање на енглеском језику
Контрола опслуживања ваздухоплова, путника и ствари	- Контрола опслуживања ваздухоплова на платформи - Контрола опслуживања путника приликом укрцавања - Контрола опслуживања путника приликом искрцавања - Контрола опслуживања пртљага - Контрола опслуживања робе и поште - Читање, попуњавање и разумевање документације и процедура на енглеском језику - Службено комуницирање на енглеском језику
Контрола оптерећења ваздухоплова	- Израда листе оптерећења ваздухоплова - Израда и издавање упутства за отпрему робе - Израда и издавање упутства за утовар пртљага, робе и поште - Издавање упутстава за отпрему посебне робе - Слање поруке о оптерећењу ваздухоплова на полетању - Читање, попуњавање и разумевање документације и процедура на енглеском језику - Службено комуницирање на енглеском језику
Опслуживање путника на ваздухопловном пристаништу	- Давање неопходних информација путницима у вези са летом - Прихват путника и њиховог пртљага - Одређивање распореда седења - Издавање „boarding” карте - Контролисање „boarding” карте и идентификационог документа на изласку путника из чекаонице - Вођење путника до и од ваздухоплова - Спровођење процедуре у вези са путницима у транзиту и трансферу - Читање, попуњавање и разумевање документације и процедура на енглеском језику - Службено комуницирање на енглеском језику

7.1.1 Екстремни услови под којима се обавља посао са стеченом квалификацијом:

- нема.

7.1.2 Изложеност ризицима при обављању посла са стеченом квалификацијом:

- ризик од излагања узроцима стреса.

7.2 Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за квалификацију ТЕХНИЧАР ВАЗДУШНОГ САОБРАЋАЈА је оспособљавање лица за комерцијалну и техничку припрему лета, прихват и отпрему ваздухоплова, путника и ствари.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања, развој каријере, унапређивања запошљивости, усмерава да лица буду оспособљавана за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада;
- тимски рад;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу.

7.3 Исходи стручног образовања

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
	По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:		
обавља диспечерске послове у вези са ваздушним саобраћајем	- наведе карактеристике ваздухоплова у погледу прихвата и отпреме- опише целокупне процедуре прихвата и отпреме ваздухоплова, путника и ствари- објасни функционисање целокупног система за контролу отпреме ваздухоплова, путника и ствари - DCS	- распореди ваздухоплове према расположивим паркинг позицијама- усклади захтеве авио компанија према могућностима аеродрома- координира рад са надлежним службама у ванредним ситуацијама- прати процедуре рада на платформи у условима смањене видљивости- рукује системом за обавештавање на аеродрому - FIDS	- савесно, одговорно и уредно обавља- поверене му послове- – позитивно се односи према примени- заштитних мера на радном месту- – испољава љубазност, комуникативност,

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
	- препозна захтеве авио компанија у погледу услуга које пружа аеродром - наведе потребну опрему у зависности од типа ваздухоплова и процедура авио компанија	- комуницира са службом контроле летења приликом обављања саобраћаја на аеродрому - води техничку документацију на српском и енглеском језику - службено комуницира на енглеском језику	- предузимљивост, ненаметљивост и флексибилност у односу према клијентима и сарадницима - испољава позитиван однос према значају функционалне и техничке исправности опреме и средстава за рад - ефикасно организује време - испољава позитиван однос према професионално - етичким нормама и вредностима - савесно прати важеће стандарде и прописе који се примењују у ваздухопловству - познаје сопствене могућности и способности чиме умањује ризике људског фактора у ваздухопловству.
контролише опслуживање ваздухоплова, путника и ствари	- дефинише мере безбедности приликом рада на платформи - наведе поступке у случају ванредних ситуација на платформи - објасни процедуру прихвата и отпреме ваздухоплова, путника и ствари - објасни процедуре прихвата и отпреме посебних категорија робе - објасни процедуре прихвата и отпреме посебних категорија путника - наведе посебне безбедносне и противпожарне мере током снабдевања ваздухоплова горивом	- рукује контролном таблом авио - моста - координира рад са оперативним службама оператера аеродрома и ваздухопловних компанија - комуницира са посадом ваздухоплова - врши контролу опслуживања ваздухоплова на платформи - врши контролу опслуживања путника приликом укрцавања - врши контролу опслуживања путника приликом искрцавања - врши контролу опслуживања пртљага, робе и поште - примењује одредбе оперативног приручника авио - превозиоца - води техничку документацију на српском и енглеском језику - службено комуницира на енглеском језику	
контролише оптерећење ваздухоплова	- наведе силе оптерећења ваздухоплова - објасни утицај положаја тежишта на управљивост ваздухоплова - наведе опрему за руковање теретом у ваздухоплову - објасни процедуре отпреме терета	- врши прорачун масе и центраже ваздухоплова - користи систем за контролу отпреме ваздухоплова, путника и ствари - DCS - обавештава порукама одредишне аеродрома и посаду о маси и центражи ваздухоплова	

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
	- образложи раздвајања посебних врста робе	- води техничку документацију на српском и енглеском језику - службено комуницира на енглеском језику	
опслужује путнике на ваздухопловном пристаништу	- објасни процедуре прихвата и отпреме путника и пртљага - објасни поступке опслуге транзитних и трансферних путника - образложи примену безбедносних мера приликом прихвата и отпреме путника и пртљага - разуме безбедносне мере приликом вођења путника до и од ваздухоплова	- врши регистрацију путника и пртљага - користи приручнике са информацијама о летовима - прегледа путна документа - користи систем за контролу отпреме ваздухоплова, путника и ствари DCS - спроводи контролу укрцавања/искрцавања путника - опслужује посебне категорије путника - опслужује транзитне и трансферне путнике - води техничку документацију на српском и енглеском језику - службено комуницира на енглеском језику.	